

Một tờ báo tiếng Việt tại Quận Orange đăng lại một bài của tờ Lao Động, VN, về sự “nhiễm độc khá dài ngày” của Sông Hương. Nói cho chính xác, Sông Hương “đô độc đặc sánh” kéo dài một cách bất thường hơn 60 ngày. Thường thường, sau mưa lũ, “Sông Hương có đục nhưng trong lại ngay vì lượng bùn dạng hạt bị cuốn về không đáng kể.” Nguyên giám đốc Ban Quản lý Sông Hương cho rằng nguyên nhân Sông Hương nhuộm đỏ là do tác động của con người chứ không do chuyển biến tự nhiên. Cụ thể, nguyên nhân nói trên là do “công trường mở đường Trường Sơn đã và đang thải hàng triệu mét khối đất đá xuống sông suối thượng nguồn phía hữu trạch của Sông Hương, lượng đất sét hòa tan rất lớn tạo nên chất huyền phù quánh đặc trôi chảy về xuôi. Hiện tượng nhiễm độc dài ngày trong mùa mưa đã xảy ra năm 2000 là do việc cày vỡ núi đồi trên thượng nguồn để mở rộng vùng nguyên liệu mía cho nhà máy đường KCP mà nay đã dời vào Phú Yên.”

Phần trình bày trên của bài báo chỉ mô tả một khía cạnh rất nhỏ của một bệnh tình tiềm tàng có khả năng biến một dòng sông đầy sinh khí thành một con sông giấy chết.

Thành phố Huế, Việt Nam và thành phố Portland, Oregon, USA có một điểm giống nhau. Thành phố Portland được trang điểm bởi sông Willamette River và thành phố Huế bởi dòng Hương Giang uốn mình chảy xuyên qua.

Khi tôi còn làm việc với City of Portland, vào những giờ nghỉ giữa buổi làm việc và vào giờ ăn trưa, suốt bốn mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông, tôi đều tìm cách đi dạo dọc theo dòng Willamette để tưởng nhớ về dòng sông Hương nơi tôi đã tắm mình bơi lội từ sông Gia Hội lên cầu Tràng Tiền.

Sông Hương bây giờ đang lâm bệnh như sông Willamette đã giấy chết cách đây hơn 60 năm. Sông Willamette lấy lại được phong độ trẻ trung và mỹ miều của hồi khai sinh lập địa là nhờ những kế hoạch hồi phục dòng sông chi li của cấp lãnh đạo trong vùng và sự đóng

TỪ WILLAMETTE RIVER ĐẾN HƯƠNG GIANG XỨ HUẾ

VĂN PHỐ HOÀNG ĐỒNG

góp thuế khóa của quần chúng địa phương. Hậu quả tốt đẹp là cùng với sự hồi sinh của sông Willamette, thành phố Portland cũng lớn mạnh theo.

Bài học Willamette River là một báo động cho giới chức lãnh đạo thành phố Huế. Vấn đề của Sông Hương không chỉ giới hạn ở sự soi mòn mà thôi mà